

HØRINGSINNSPILL FRA MOTVIND VEST

– Forslag fra Kommunal- og distriktsdepartementet og Olje- og energidepartementet til endringer i energiloven og plan- og bygningsloven knyttet til vindkraft på land.

Høringsfrist: 27.02.2023

INNLEDNING

Motvind VEST er regionslag for Motvind Norge, en medlemsorganisasjon med 20 000 medlemmer nasjonalt. Vi har 3600 medlemmer i Vestland fylke og regionslaget representerer disse. Vårt formål er å stanse natur- og miljøødeleggende og ikke bærekraftig industriell vindkraftutbygging.

Vi er opptatt av at føre-var prinsippet må gjelde både for vindkraft på land og til havs. Det finnes mange alternativer som må komme før store kraftutbygginger i naturområder og i konflikt med urfolksrettigheter og demokratiske prosesser.

1) Vi viser til hovedorganisasjon Motvind Norge sitt høringsinnspill og slutter oss til dette.

2) Vi viser til høringsinnspill fra Folkehelseutvalget i Motvind Norge og slutter oss til dette.

3) Innspill fra regionslag Motvind VEST

3.1) Høringsforslaget sikrer ikke kommunene tilstrekkelig innflytelse.

Formålet med aktuelt forslag til lovendringer er innskjerpinger og bedre prosesser hvor kommunens rolle skal styrkes for å gi økt legitimitet, bedre forankring lokalt og bedre tilpassede løsninger (Høringsnotat HN 2.2) Vi er ikke trygge på at de foreslåtte endringene i tilstrekkelig grad ivaretar dette formålet. Vi ser også flere utfordringer som ikke er adressert og problematisert i høringsforslaget.

Konsesjonsbehandling av vindkraft på land må bestå av lovverk som sikrer gode og fullt informerte prosesser. På lokalt nivå må målet være at kommunene har hånden på rattet slik en oppnår reell medvirkning og ivaretagelse av innbyggeres rettigheter. Dette forutsetter at hvert enkelt vindkraftprosjekt er godt nok beskrevet til at både kommunepolitikere og innbyggere kan ta stilling til faktiske konsekvenser.

Høringsforslaget åpner for at kommunene skal kunne velge å avsette areal til vindkraft i en «overordnet områdeplan». Dersom kommunen sier nei til dette blir det ikke vindkraft. Utfordringen ligger i detaljene dersom kommunen ønsker å åpne opp for utredning av vindkraft. Kommunen vil ikke kunne gi sine innbyggere et fullt informert grunnlag for å ta stilling til konkrete planer og konsekvenser gjennom en slik overordnet områdeplan.

Høringsforslaget vil i stor grad føre til kommunale prinsippvedtak om ja eller nei til vindkraft. Vi tror ikke at dette er ønskelig hos hverken kommune eller overordnede myndigheter. Forslaget vil bidra til fortsatt usikkerhet, utydelig ansvarsfordeling og økt konflikt.

3.2) Kommunens vedtak etter PBL må være fullt opplyst og bygge på konsekvensutredninger og detaljplanlegging. Kommunens vedtak må komme til slutt.

Det er gitt noen begrensede muligheter for kommunen til å bestemme enkelte hensyn som må tas med videre når konsesjonsbehandlingen starter etter energiloven. Dette gjelder detaljer som synlighet, maksimal høyde, inngrepsfrie områder og andre overordnede krav. Plassering av internveger, turbinpunkter, maksimal installert effekt samlet og pr. turbin, antall og dimensjoner og andre detaljer behandles i konsesjon og etterfølgende planer etter energiloven. Forutsetningene som kommunen eventuelt legger inn i områdereguleringen må være konkret angitt slik at det er «lett å vurdere» om et konsesjonssøkt anlegg er i tråd med disse kravene. Dette siste punktet muliggjør tolkning og uenighet vedrørende om kommunen har vært klar nok.

Høringsforslaget sin løsning med en overordnet områdeplan etter PBL gjør at det ikke blir mulig for kommunen å ivareta innbyggernes rettigheter på en skikkelig måte slik PBL forutsetter. Det er ikke forsvarlig å gjøre et overordnet kommunalt vedtak når dette ikke sikrer innbyggerne medvirkning og klagerett etter PBL i hele prosessen, noe som er særlig viktig i detaljplanleggingen.

Det må som et minimum stilles KRAV til en felles konsekvensutredningsprosess, hvor kommunens vedtak etter PBL ikke kan fattes før alle detaljer er kjent. Kommunens vedtak må komme helt til slutt, etter konsesjonsbehandlingen.

3.3) NVE sin forvaltningspraksis må gjennomgås av et uavhengig utvalg før de kan få utvidet tillit i vindkraftsaker.

Det vurderes i høringsforslaget å gi NVE et utvidet ansvar knyttet til behandling av planprogram og konsekvensutredning for områderegulering etter PBL, hvor NVE i samråd med kommunen kan legge planforslaget ut på høring og offentlig ettersyn. Formålet er at planprosessen og konsesjonsprosessen skal kunne gå parallelt frem til vedtak, i regi av NVE. Det bes spesielt om innspill på dette.

For å sikre utbygger forutsigbarhet foreslås det samtidig en begrensning i kommunens adgang til å oppheve eller endre reguleringsplan for konsesjonspliktige vindkraftanlegg.

NVE sin forvaltningspraksis i vindkraftsaker har frem til nå ikke vært slik man må kunne forvente av en forvaltningsmyndighet. Det er påvist lovbrudd og feil lovtolkning i flere vindkraftsaker (se Motvind Norge sitt innspill) NVE har også gjentatte ganger godkjent utilstrekkelige naturkartlegginger og bidratt til at konsesjoner har blitt gitt i områder hvor det i ettertid har kommet frem at konsesjon ikke burde vært gitt. Det er ikke tatt noe oppgjør med forvaltningspraksisen og NVE mangler tilliten som er nødvendig for å kunne gjøre den endelige avveiningen av fordeler og ulemper. NVE kan derfor ikke gis utvidet tillit i vindkraftsaker uten at dette vil føre til økt konflikt.

3.4) Kommunens adgang til å oppheve eller endre reguleringsplan for konsesjonspliktige vindkraftanlegg må ikke begrenses

For å sikre utbygger forutsigbarhet foreslås det en begrensning i kommunens adgang til å oppheve eller endre reguleringsplan for konsesjonspliktige vindkraftanlegg.

Motvind VEST

Kommunen må gis overordnet myndighet til å gjøre et endelig vedtak etter PBL, og dette må skje etter at all detaljkunnskap er på plass i en eventuell konsesjonsbehandling. Dersom kommunen underveis i prosessen oppdager feil og mangler ved utbyggers måte å følge opp reguleringsplan, så må kommunen kunne kreve en stans i arbeidet. Hensyn til forutsigbarhet for utbygger kan ikke forsvare en begrensning i kommunes adgang til å gjøre fullt opplyste vedtak etter PBL og sikre at utbygger følger opp de vedtak som er gjort.

3.5) Hensyn til natur og biologisk mangfold må sikres, og legges til grunn for alle vedtak. Økonomisk kompensasjon kan ikke forsvare naturinngrep.

Detaljer for veianlegg, turbinplassering, antall turbiner og størrelse på disse må være kjent for å kunne vurdere hensyn til natur og dyreliv. Kommunen kan ikke ta stilling til direkte konsekvenser for natur når det kun legges opp til en overordnet områdeplan. Endelig vedtak etter PBL kan derfor ikke gjøres før alle detaljer er kjent. Bare slik kan naturhensyn OG innbyggernes rettigheter fullt ut ivaretas.

Planforslaget legger opp til at kommuner skal belønnes økonomisk dersom de sier ja til å avsette areal til vindkraft. En slik løsning vil bidra til at naturhensyn kommer under enda større press. Vi kan ikke akseptere at det gis økonomisk kompensasjon til kommuner som avsetter areal til vindkraft.

Naturkartlegging må gjøres av eksterne fagfolk som ansettes av nasjonalt overordnet myndighet. Dette skal sikre at naturkartlegging foregår uten bindinger til hverken kommunal forvaltning eller private utbyggere. Når det gjelder naturkartlegging så er det viktig å sikre mest mulig avstand til dem som skal ta beslutningene.

3.6) Forslag til endringer i energiloven og Plan- og bygningsloven må utsettes, og det må gjøres endringer som sikrer kommunene en reell mulighet til å ivareta innbyggernes rettigheter.

Motvind VEST ser ingen annen løsning enn at høringsnotatet må omarbeides for å fullt ut sikre kommunenes mulighet til å ivareta befolkningens rettigheter. Alle detaljer må være kjent og innbyggerne må sikres medvirkningsrett og klagerett i hele prosessen før konsesjon blir gitt.

Vi ber med dette om at høringsnotatet trekkes tilbake og at et nytt forslag som sikrer kommunene og innbyggerne fullt opplyst medbestemmelsesrett og klagerett sendes ut på ny høring.